

Sygn. akt II C 1626/19

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Antosiewicz

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2019 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa I. W. i S. W.

przeciwko (...) SA z siedzibą w W.

o zapłatę

w przedmiocie wniosku o zabezpieczenie

postanawia:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 października 2019r. powodowie I. W. i S. W. wnieśli pozew przeciwko pozwanemu (...) SA w W. o:

- 1) ustalenie, że umowa nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF z dnia 26.06.2007r. wraz z aneksami zawarta między stronami jest nieważna,
- 2) zasądzenie od (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powodów po 1/2 roszczenia na rzecz każdego z powodów – zwrotu nienależnie pobranych świadczeń bez upoważnienia w wysokości 192.915, 66 zł,
- 3) na wypadek uznania, że niemożliwe jest połączenie roszczenia o ustalenie z roszczeniem o zapłatę – po pierwsze ustalenia, że umowa jest nieważna, a jako kolejne żądanie ewentualne – zasądzenie od pozwanego zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Wraz z pozwem powodowie złożyli wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia objętego pozwem poprzez zawieszenie wykonywania umowy przez Powodów do czasu prawomocnego postępowania w sprawie.

W uzasadnieniu strona powodowa zarzuciła, że zawarta umowa kredytu hipotecznego indeksowanego do CHF jest nieważna. Wskazała, iż stan uzgodnień między stronami należy interpretować wyłącznie na podstawie umowy oraz aneksu z 01.08.2017, gdyż Regulamin udzielania kredytu hipotecznego dla osób fizycznych (...) nie został wydany powodom przy zawarciu umowy. W ocenie powodów określony w umowie sposób ustalania zobowiązań kredytobiorcy oraz zasady indeksacji tych zobowiązań sprzeciwiają się właściwości (naturze) stosunku, ustawie oraz zasadom współżycia społecznego. Umowa ze względu na sposób indeksacji w sposób oczywisty narusza granice swobody umów określone w art. 353⁽¹⁾kc. Zastosowana zasada indeksacji obarczona jest wadą, która dyskwalifikuje umowę prowadząc do jej nieważności w świetle art. 58 § 1 kc.

W umowie znajdują się niedozwolone postanowienia umowne w obrocie konsumenckim w rozumieniu art. 385¹kc. Przepis § 1 ust. 2 umowy nie określa sposobu przeliczenia kwoty kredytu na CHF, bowiem przywołany w § 3A sposób waloryzacji nie stanowi zobowiązania stron. § 10 umowy stanowi, iż spłata kapitału wraz z odsetkami następuje miesięcznie w terminach i kwotach zawartych w Harmonogramie spłaty, sporządzanym w CHF. Harmonogram jest

sporządzany przez powoda i doręczany kredytobiorcy. Raty kapitałowo-odsetkowe są spłacane w PLN po uprzednim ich przeliczeniu wg kursu sprzedaży z tabeli kursu (...) Bank SA obowiązującego na dzień spłat na godz. 14:50. Bankowi zatem przyznano prawo jednostronnego dowolnego kształtowania wysokości świadczenia, co dotyczy zarówno rat kredytu oraz salda kredytu. Powyższe prowadzi do nieważności czynności prawnej jako sprzecznej z ustawą. Dotknięte nieważnością postanowienia dotyczą bowiem głównego świadczenia kredytobiorcy: zwrotu wykorzystanego kredytu i zapłaty odsetek, co należy do essentialia negotii umowy kredytu.

Zdaniem powodów nawet gdyby przyjąć, że klauzula umowna określająca wysokość kursów, a wraz z nią cała umowa kredytu jest ważna, to zawarte w umowie postanowienia określające sposoby wyliczenia kwoty kredytu podlegające spłacie i wysokości rat są abuzywne, a tym samym nieskuteczne. Postanowienia umowne zawierające mechanizm indeksacji nie zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Kredytobiorca nie został w sposób wyczerpujący i zrozumiały pouczony o skutkach, jakie wiążą się z zastosowaniem mechanizmu indeksacji, o ryzyku walutowym jaki jest związany z umową. Postanowienia umowne, tj. § 1 ust. 3, §1 ust. 3a i § 10 ust. 2 i 4 są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy konsumenta.

Strona powodowa wobec nieważności umowy na podstawie art. 405 kc w zw. z art. 410 § 1 i 2 kc zażądała zwrotu nienależnego świadczenia – pobranych przez pozwanego środków z rachunku powodów.

Uzasadniając wniosek o zabezpieczenie powodowie wskazali, iż załączone do pozwu dokumenty wskazują, iż roszczenie jest zasadne, a co najmniej wysoce prawdopodobne. Powodowie muszą z uwagi na negatywne konsekwencje związane z samowolnym zaprzestaniem spłaty rat, honorować nieuczciwe zapisy umowy i akceptować pobieranie z rachunku powodów arbitralnie ustalonych przez pozwanego kwot. Do tej pory pozwany pobrał kwotę 192.915,66 zł, a powodowie żądają jej zwrotu. Realizacja powyższego żądania może okazać się niemożliwa z uwagi na aktualną sytuację pozwanego. (...) ogłosił zamiar sprzedaży akcji pozwanego, w efekcie obniżone zostały oceny wiarygodności pozwanego, pozwany został objęty dodatkowym nadzorem KNF, Agencja (...) obniżyła perspektywę długookresowego ratingu depozytów pozwanego do negatywnej. Jak wynika z doniesień prasowych pozwany rozważał sprzedaż pakietu walutowych kredytów hipotecznych, jednakże bezskutecznie.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o zabezpieczenie nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 730 § 1 i 2 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd można żądać udzielenia zabezpieczenia, przy czym stosownie do treści art. 730¹ § 1 k.p.c., udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w jego udzieleniu.

Warunkiem udzielenia zabezpieczenia jest w świetle przywołanych przepisów konieczność jednoczesnego spełnienia obu wskazanych wyżej kumulatywnych przesłanek zabezpieczenia, zarówno uprawdopodobnienia istnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu, jak i uprawdopodobnienia, że brak zabezpieczenia może uniemożliwić lub poważnie utrudnić wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwić lub poważnie utrudnić osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Wniosek strony powodowej, powyższych przesłanek nie spełnia, gdyż w ocenie Sądu, nie można stwierdzić, żeby strona powodowa uprawdopodobniła swoje roszczenie. Na obecnym etapie powodowie uprawdopodobnili jedynie fakt zawarcia przez strony umowy kredytu hipotecznego indeksowanego do CHF. Ocena ważności zawartej przez powodów umowy oraz ewentualnej abuzywności zawartych w niej klauzul będzie wymagała jednak wyjaśnienia w dalszym toku postępowania. Na obecnym etapie nie został również wyjaśniony status powodów jako konsumentów.

Na obecnym etapie postępowania odnośnie zarzutu powodów, że kwota zobowiązania zależy od zmiennego i nieprzewidywalnego kursu CHF należy wskazać, że powodowie się na ten kredyt zdecydowali, gdyż dzięki temu, że kredyt jest indeksowany do waluty obcej, jest znacznie niżej oprocentowany niż kredyt złotowy. Z treści umowy wynika, że najpóźniej w dniu jej zawarcia powodowie wiedzieli, że wielkość zobowiązania będzie uzależniona od

kursu CHF, a wiedza o tym, że kursy walut są zmienne jest wiedzą powszechną. Podkreślenia wymaga, że powodowie oświadczyli, że są świadomi ryzyka kursowego, związanego ze zmianą kursu waluty indeksacyjnej w stosunku do złotego, w całym okresie kredytowania i akceptuje to ryzyko. Jednocześnie w każdym czasie umowę można było przewalutować bądź ją rozwiązać. Na obecnym etapie postępowania nie uprawdopodobniono również, by ustalone przez bank kursy stanowiące podstawę przeliczenia rat były nieuzasadnione co do wysokości, przy uwzględnieniu kryterium tzw. uczciwego wynagrodzenia ani że nie były to kursy rynkowe. Powodowie nie uprawdopodobnili, że na skutek zastosowania przez bank kursów z „własnych” tabel pozwany Bank jest wzbogacony kosztem powódki.

Wniosek podlega oddaleniu z uwagi na brak uprawdopodobnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Zgodnie z art. 730¹ § 2 k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

W ocenie Sądu brak zabezpieczenia, oznaczający w niniejszej sprawie konieczność spłaty rat kredytu przez powodów na dotychczasowych zasadach na czas trwania postępowania, w żaden sposób nie przełoży się na uniemożliwienie lub poważne utrudnienie wykonania zapadłego w sprawie orzeczenia ani osiągnięcie innego celu postępowania. Przede wszystkim, w razie uwzględnienia przez Sąd roszczenia głównego, powodowie będą mieli obowiązek zwrotu na rzecz pozwanego pozostałej kwoty kredytu. Uiszczanie rat przez powodów na dotychczasowych zasadach będzie prowadziło do zmniejszenia tej kwoty w razie uwzględnienia powództwa, natomiast nadal pewna jej część pozostanie do spłaty. Udzielenie zabezpieczenia w żaden sposób nie wpłynie zatem niekorzystnie dla powodów na wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub osiągnięcie innego celu postępowania.

Nie można jednocześnie pominąć, że przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględnia interesy stron w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należyłą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę (art. 730¹ § 3 k.p.c.). W ocenie Sądu wnioskowany sposób zabezpieczenia nadmiernie obciążałby pozwanego, który zostałby pozbawiony czasowo prawa do postawienia w stan natychmiastowej wymagalności pozostałej do spłaty kwoty kredytu nawet w razie całkowitego zaprzestania spłat rat przez powodów.

Podnieść przy tym należy, że wysokość kapitału zakładowego pozwanego na chwilę obecną wynosi 91.882.000 zł (- odpis KRS pozwanego z 1 października 2019 r. dołączony do pozwu k. 61-79). Nawet jeśli dojdzie do uwzględnienia powództwa w całości lub w części to wysokość kapitału zakładowego banku pozwala stwierdzić, że strona powodowa będzie mogła dochodzić należności od pozwanego i w chwili obecnej nic nie wskazuje na to, żeby dochodzenie roszczeń miało być utrudnione. Przytoczone przez powodów informacje stanowią jedynie doniesienia prasowe, przytaczające możliwe scenariusze dotyczące wyzbywania się przez pozwanego ryzykownych umów kredytowych czy też obniżenia wiarygodności pozwanego. Powyższe nie jest podstawą udzielenia zabezpieczenia, zwłaszcza przy zestawieniu z wysokością kapitału zakładowego przedstawioną w KRS pozwanego.

Reasumując wskazać należy, że strona powodowa nie uprawdopodobniła przesłanek udzielenia zabezpieczenia i wniosek podlegał oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)